CZĘŚĆ XLII — № 86. ROK 21 — (1850.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{7}{19}$ LISTOPADA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{6}{18}$ LISTOPADA.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 29 Października, zostający w jeździe i przy Głównodowodzącym Czynną Armiją, Jenerał-porucznik baron *von Sass*, otrzymuje uwolnienie od służby z powodu ran, z mundurem i poprzednią pensyą całkowitej gaży. — 30 tegoż m. przeznaczeni: zostający w jeździe i przy Głównodowodzącym Czynną Armiją Jenerał-porucznik hrabia *Tołstoj*, i zostający w artylleryi, Zarządzający tymczasowo popisem rekrutskim w Królestwie Polskiém Jenerał-porucznik *Sobolew* — obaj do zasiadania w Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, a ostatni zatwierdzony nadto w pomienionym urzędzie; — Wykreśleni zostają ze spisów, zmarli: Pomocnik Naczelnika Sztabu wojsk na Kaukazie znajdujących się, Jenerał-major orszaku J. C. Mości *Gogel*, i Dowódzca pułku Karabinjerów J. C. Wysokości W. X. Alexandra Alexandrowicza *Alechnowicz*.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Marynarki z d. 25 Października, Deżurny Sztab-oficer Sztabu Floty i Portów Czarnomorskich, Kapitan 1 rangi *Wukoticz 2*, mianowany Kontr-admirałem i Dowodzcą 2 brygady 4 dywizyi floty; — Dowodzca tej ostatniej brygady, Kontradmirał *Jurjew*, mianowany Członkiem Rady Czarnomorskiej Intendentury; — Pułkownik Korpusu artylleryi morskiej *Szuszkow*, Naczelnikiem artylleryi w Archangelsku.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale Zarządu Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych z d. 26 Października, mianowani: Naczelnicy Okręgów Dróg Kommunikacyj: IX, Jenerał-major *Siemiczow* i X, Jenerał-major *Gottmann* Członkami Audytoryatu Głównego Zarządu pomienionych Dróg i Budów; XI, Jenerał-major *Czetwerikow*, Naczelnikiem X Okręgu; — Pomocnicy Naczelników Okręgów: IX, Pułkownik *Osiński* i XI, Pułkownik *Staniewicz*, Pełniącymi obowiązki Naczelników Okręgów: pierwszy IX, a ostatni XI.

Reskrypta Cesarskie, *wydane w Warszawie 16 Października 1850.*

I. Naszemu Posłowi Nadzwyczajnemu i Ministrowi Pełnomocnemu przy Najjaśniejszym Królu Jegomości Duńskim, Rzeczywistemu Radzcy Stanu, *baronowi Ungern-Sternberg*.

«Odpowiednie doskonale Naszym widokom wypełnienie obowiązków, włożonych na was zaufaniem Naszem pośród niebezpieczeństw, które zagrażały Mocarstwu Sprzymierzeńca Naszego, Najjaśniejszego Króla Jmci Duńskiego, zwróciło na was Monarsze względy Nasze. W dowodzie takowych, Najmiłościwiej mianujemy was kawalerem orderu *świętego Apostołom równego Xiążęcia Włodzimierza, drugiego stopnia, wielkiego krzyża*, którego ozdoby załączając przy niniejszém, Rozkazujemy przywdziać takowe i nosić stosownie do Ustawy. Pozostajemy Cesarską łaską Naszą wam przychylni.»

II. Naszemu Posłowi Nadzwyczajnemu i Ministrowi Pełnomocnemu przy Najjaśniejszym Cesarzu Jmci Austryackim, Radzcy Tajnemu *baronowi Meyendorff*.

«Odznaczające się wasze zasługi, położone w czasie długoletniego pobytu waszego przy Najjaśniejszym Królu Jmci Pruskim, w charakterze Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Naszego, stale zwracały na was Monarsze Nasze względy. Gorliwém i skutecznem spółdziałaniem ku usunieniu trudności, stawających przez tak długo na zawadzie zawarciu traktatu pokoju między Związkiem Niemieckim i Daniją, pozyskaliście nowe prawa do szczególnego Naszego zadowolenia. W dowodzie takowego i w nagrodę za gorliwe i pożyteczne prace wasze, Najłaskawiej nada-

jemy wam *brylantami ozdobione znaki świętego Prawowiernego Xiążęcia Alexandra Newskiego.* Załączając takowe przy niniejszém, pozostajemy Cesarską łaską Naszą ku wam przychylni.»

— Przy Najłaskawszym Reskrypcie Cesarskim z dnia 27 Października, Członek Rady Wojennej, Jenerał-adjutant, Jenerał Inżenjerów *Héroi*, z powodu jubileuszu 50-letniej chlubnej służby swojej, miał szczęście otrzymać tabakierę z wizerunkiem N. Pana, ozdobioną brylantami.

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 22 Października, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy, Komendant twierdzy Iwangorodu Jenerał-porucznik *Kotzebue 1*, i Św. Stanisława 1 klassy, Dowódzca 1 brygady 2 lekkiej dywizyi jazdy, Jenerał-major *Paradowski.*

— Przez takież Reskrypta, z dnia 25 i 28 Października, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy z koroną, Naczelnik 15 dywizyi pieszej, Jenerał-porucznik *Obruczew 2;* — Tegoż orderu 1 klassy, Dowódzca 1 dywizyi Królewsko-Duńskiej, Jenerał-major Karol Fryderyk *Moltke*, i Dowódzca 2 dywizyi tejże Armii Jenerał-major Chrystian Julius *Meza;* — Św. Stanisława 1 klassy, Główny Lekarz Szpitalu Dworu Cesarskiego, Hof-Medyk, Rzeczywisty Radzca Stanu *Krestowski.*

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej.*

21 Października. Mianowany: Nadetatowy Członek Rady Pocztowej, ustanowionej przy Głównym Zwierzchniku Departamentu Pocztowego, i Zarządzający Kancellaryą Rady, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kożuchow*, Członkiem etatowym tejże Rady, z pozostaniem i Zarządzającym Kancellaryą; — Zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Szlachtę: Deputat od Szlachty Kommisyi kwaterniczej Kijowskiej, (dotychczasowy) Podpułkownik *Sołowkow;* — Przyjęci zostają do służby, na Dozorców Akcyzy w gubernijach: Wileńskiej, dymissyonowani, uwolnieni: w 1844 roku z Grenadyerskiego pułku Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego z rangą Podpułkownika *Turobojski*, z zamienieniem rangi wojskowej na cywilną Assesora Kollegialnego; z rangą Sztabs-kapitana: w 1843 r. z Korpusu Leśniczych *Hausztejn* i w 1844 r. z pułku Strzelców Feldmarszałka Xięcia Kutuzowa-Smoleńskiego *Jelski*, obaj z zamianą rangi wojskowej na cywilną Sekretarza Gubernijalnego; z rangą Porucznika: w 1834 r. z Nizowskiego pułku Strzelców *Rydzewski* i w 1837 r. z Modlińskiego pułku pieszego *Sokołowski*, ostatni z zamienieniem rangi wojskowej na cywilną Sekretarza Prowincyalnego; Radzca Honorowy *Jankowski* i Rejestratorowie Kollegialni: *Kamieński* i *Adamowicz*, — Mohylewskiej, Radzca Honorowy *Niedźwiecki*, Sekretarze Kollegialni: *Korzeniewski* i *Lenczewski*, uwolniony w 1844 r. z pozycyjnej № 3 bateryi 2 polowej artylleryjskiej brygady Podporucznik *Chotiaincow*, z zamianą rangi wojskowej na cywilną Sekretarza Gubernijalnego, i 12 klassy *Zaleski;* — Przeniesieni na Dozorców Akcyzy w gubernijach: Wileńskiej, Cywilny Inżenjer Wileńskiej Izby Dóbr Państwa Radzca Honorowy *Szpakowski*, Deputat do nadzoru nad prawną przedażą trunków w powiecie Oszmiańskim Sekretarz Kollegialny *Kiuc* i Dozorca częściowy Policyi miejskiej Wileńskiej Sekretarz Gubernijalny *Siemkowski;* Mohylewskiej, Sekretarze Gubernijalni: Deputat do nadzoru nad prawną przedażą trunków w powiecie Mohylewskim *Wysocki*, Pomocnik Naczelnika Stołu Mohylewskiego Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Wojciechowski* i Naczelnik Stołu tamecznego gubernijalnego Komitetu do Inwentarzów *Makarewicz;* — Otrzymuje dymissyą od służby, na własną prośbę: pełniący obowiązki Kassyera Rządu Gubernijalnego Podolskiego, Sekretarz Kollegialny *Suligustowski-Dunin.*

22 Października. Podniesiony zostaje, za odznaczającą się służbę, do rangi Radzcy Stanu, Prezes Izby Skarbowej Podolskiej, Radzca Kollegialny baron *Korf.*

23 Października. Mianowani: Radzcy Dworu: Starszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Wojennym Gubernatorze m. Grodna i Grodzieńskim Cywilnym Gubernatorze *Łoficki*, stałym Członkiem tamecznego Urzędu Powszechnej Opieki; Radzca Rządu Gubernijalnego Kostromskiego *Popow*, starszym Radzcą tegoż Rządu; Assesor Izby Skarbowej Mohylewskiej *Newiński*, tamecznym Gubernijalnym Kassyerem; — Zatwierdzeni zostają obrani przez Szlachtę na urzędy: Członkowie Komitetów powiatowych do ustanowienia cen na trunki: Wieliżskiego Radzca Honorowy *Jackiewicz* i Surażskiego (gub. Witebskiej) uwolniony w 1847 r. z pułku Karabinjerów W. Xięcia Fryderyka Meklemburgskiego z rangą Podporucznika *Chaniewski;* — Otrzymuje rangę Radzcy Honorowego: Nauczyciel Szkoły powiatowej Surażskiej (gub. Czernihowskiej) *Łyszczyński*, wzamian stopnia Magistra Uniwersytetu Św. Włodzimierza; — Przyjęci zostają do służby dymissyonowani: Radzca Dworu *Czerniawski* na Urzędnika do Departamentu Kassy Państwa, i niemający rangi *Goniprowski* na Dozorcę Akcyzy w gubernii Mohylewskiej; — Otrzymuje dymissyą od służby, dla słabości zdrowia: Kassyer gubernijalny Mohylewski, Radzca Kollegialny *Kossaczewski;* — Przeniesiony: Starszy Nauczyciel Gymnazyum Niemirowskiego, Radzca Dworu *Szastow*, na młodszego Urzędnika do poleceń szczególnych przy Naczelniku gubernii Podolskiej; — Wykreśleni zostają ze spisów, zmarli: Sekretarze Kollegialni: Kijowski gubernijalny Architekt *Kudarowski*, Nauczyciel Gymnazyum Mińskiego *Jotejko* i Kancellista Izby Skarbowej Podolskiej *Zawadzki.*

24 Października. Przyjęty zostaje do służby: dymissyonowany Radzca Honorowy *Siemiaszko*, na Dozorcę Akcyzy w gubernii Mińskiej, z dawną rangą Sekretarza Kollegialnego.

25 Października. Podniesieni zostają, za odznaczającą się służbę, do rang: Rzeczywistego Radzcy Stanu, Radzcy Stanu: Dyrektor Rządu Expedycyi biletów kredytowych Państwa *Benedyktow*, Urzędnik do poleceń szczególnych przy Ministerstwie Skarbu *Dołgij*, Naczelnik Libawskiego okręgu Celnego baron *Taube*, i Prezesowie Izb Skarbo-

wych: Nowgorodzkiej *Ławrynowski* i Wołyńskiej *Kluczarew;* Radzcy Kollegialnego, Sekretarz J. C. Wysokości Xięcia Maxymiljana Leuchtenbergskiego, Radcza Dworu *Miussar.*

26 Października. Mianowani: Inspektor Lyceum Riszeljewskiego, Radzca Kollegialny *Sokołow*, Cenzorem Odesskiego Komitetu Cenzury, z uwolnieniem od dotychczasowych obowiązków i od urzędu Vice-Prezesa Cesarskiego Towarzystwa Gospodarstwa Wiejskiego Rossyi południowej; Professor Lyceum Ryszeljewskiego, Radzca Stanu *Michniewicz*, Inspektorem tegoż Lyceum; i Starszy Nauczyciel Gymnazyum Wileńskiego, Radzca Kollegialny *Winogradow*, pełniącym obowiązki Dyrektora Szkół gub. Wileńskiej; — Zatwierdzony zostaje na urzędzie, obrany przez Szlachtę: Pośrednik do polubownego rozgraniczenia ziem w powiecie Wieliżskim, tameczny powiatowy Marszałek Major *Alexiano*, z pozostaniem przy dotychczasowych obowiązkach; — Przeniesieni: Sekretarz Rady Odesskiego Instytutu Panien szlachetnych, Radzca Honorowy *Karejsza*, na Pomocnika Cenzora tamecznego Komitetu Cenzury; Sekretarze Gubernijalni, Kancelliści: Kancellaryi Naczelnika miasta Odessy *Michniewicz*, na Sekretarza tegoż Komitetu, i Podolskiej Izby Skarbowej *Zaręba-Gadziacki*, na pełniącego obowiązki Sekretarza Magistratu Mohylewskiego (gubernii Podolskiej).— *W Królestwie Polskiém*, podniesiony zostaje, za odznaczającą się służbę, do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu: Zarządzający Kancellaryą Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora i Członek Warszawsko-Wiedeńskiej drogi żelaznej, Radzca Stanu *Kozaczkowski;* — Mianowany: Marszałek gubernii Augustowskiej, Szambelan *Kuczyński*, Marszałkiem gubernijalnym Warszawskim.

30 Października. Dyrektor Kancellaryi Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Królestwa Polskiego i Członek tejże Kommisyi, Radzca Stanu *Starynkiewicz*, za odznaczającą się służbę, podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu.

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, Panna Marya *Szabelska* Najłaskawiej mianowana Frejliną N. Cesarzowej.

— Ministerstwo Skarbu wydało następujące wyłączne przywileje: poddanemu Bawarskiemu, artyście (художникъ) Cesarskiej Akademii Kunsztów Karolowi *Jochimowi*, od 29 Marca 1850 roku na lat dziesięć, na wynaleziony przez niego sposób wyrabiania galwanicznych typów, czyli liter drukarskich — i szlachcicowi Adamowi *Męczyńskiemu*, od 19 Marca 1850, na lat pięć, na wynaleziony przezeń apparat do nacinania rozmaitego rodzaju pił i pilników, a szczególniej do robienia pilników do tarek, używanych w burakowych cukrowarniach.

— W Gazecie Petersburskiej *Pszczoła Północna* czytamy co następuje: «Przybył tu z Wilna P. Edward Reymer, młody człowiek urodzenia szlacheckiego, w celu dania koncertu. Stracił on wzrok w pierwszej młodości, i, nie mając środków utrzymania się, pracował przez lat dwadzieścia, i nakoniec do tyla w grze na fortepjanie się ukształcił, że dawał koncerta w Wilnie, Rydze i Mitawie, i zjednał powszechne zadowolenie słuchaczy. Publiczność Petersburska słyszała grających najpierwszych europejskich wirtuozów, i przeto niełatwo jest zaspokoić ją we względzie muzycznym, lecz my polecamy P. Reymera wspaniałomyślności Publiczności naszej, która zawsze ochoczo wspiera nieszczęśliwych. A jakież nieszczęście zdoła się zrównać z utratą wzroku? Tuszymy, że P. Reymer znajdzie tu zupełne ku sobie i swemu położeniu spółczucie.»

Powtarzając te słowa Pszczoły Północnej, my też śmiało odwołujemy się do tej części Publiczności Petersburskiej, która jest z jednego z P. Reymerem kraju i jednym z nim mówi językiem. Ziomkowie nasi ani w muzyczném uczuciu, ani w gotowości podawania ręki potrzebującym pomocy, nie ustępują spółplemiennym słowianom. Mieliśmy tego dowody w przeszłych sezonach muzykalnych, gdzie występowali rozmaici ze stron naszych artyści, a o czém Tygodnik zdawał w czasie właściwym sprawę. Życzymy P. Reymerowi, iżby niemniej pomyślnie rozpoczął tegoroczną muzykalną Porę Roku, i nie wątpimy, że tego dostąpi za czynném spółdziałaniem zamieszkałych w Stolicy dilettantów, swych ziomków, których do tego w imieniu Sztuki i wyższego jeszcze nad nię uczucia wezwać ośmielamy się.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa.

6 Listopada. Onegdaj po godzinie 1 z południa, Najjaśniejsza Pani, w towarzystwie Jej C. W. W. Xiężny Olgi Mikołajówny i JJ. KK. WW. Xiężny Alexandry Meklemburgsko-Szweryńskiej, oraz Xiężny Ludwiki Niderlandzkiej, raczyła odwiedzić w zamku JO. Xiężnę Jejmość Warszawską Namiestnikowę.

— Za zezwoleniem N. Cesarza, JJ. CC. WW. Wielcy Xiążęta Mikołaj i Michał Mikołajewicze, najłaskawiej przyjęli miano Członków honorowych Cesarskiej Akademii Lekarskiej w Petersburgu.

— N. Cesarz Austryacki mianował Rzeczywistego Radzcę Stanu Piotra Eljaszewicza, Dyrektora Kancellaryi Przybocznej JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, kawalerem orderu Korony Żelaznej 1 klassy.

— Warszawski Dozór Bożniczy, jako organ uczuć całej tutejszej gminy Starozakonnych, pragnąc zachować w późne lata pamięć obchodu w dniu 5 (17) Października r. b. pięćdziesięcioletniej służby wojskowej JO. Xięcia Warszawskiego, Jenerał-Feldmarszałka, Namiestnika Królestwa, oświadczył życzenie złożenia w Banku Polskim, na wieczną lokacyą, summy rs. 3,750, od której procent, wynoszący corocznie rs. 150, w dniu 5 (17) Października przeznaczanym by był na uposażenie jednej z panien niezamożnego stanu, z pozostawieniem pierwszeństwa córkom wojskowych. Jego Xiążęca Mość, zezwalając na przywiedzenie do skutku

*

powziętego przez Dozór Bożniczy zamiaru, rozkazał zarazem oświadczyć mu, przez pośrednictwo Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, za ten czyn szlachetny Swoje podziękowanie.

7 Listopada. Onegdaj o godzinie 11 rano, N. Cesarzowa, po wysłuchaniu Nabożeństwa w Kościele Prawosławnym Św. Alexandra Newskiego w Łazienkach Królewskich, w towarzystwie J. K. W. W. Xiężnej Alexandry Meklemburgsko-Szweryńskiej, odprowadzić raczyła do tutejszego dworca kolei żelaznej J. C. W. W. Xiężnę Olgę Mikołajównę, która, wraz z Swym Małżonkiem, J. K. W. Xięciem Karolem Wirtembergskim, i JJ. KK. WW. Xięciem Fryderykiem i Xiężną Ludwiką Niderlandzkiemi, wyjechała za granicę. Przy odjeździe Najjaśniejszych Gości, byli obecni w dworcu kolei żelaznej: J. K. W. Xiążę Albert Pruski, Brat N. Pani, i JWX. Wysokość Xiążę Wilhelm Meklemburgsko-Szweryński, Siostrzeniec J. C. Mości; JO. Xiążę Namiestnik, i inne Znakomite Osoby tak Dworu Cesarskiego jako i miejscowi.— Z JJ. C. i KK. Wysokościami, wyjechały także Osoby do Orszaku Ich należące.

— N. Pan, w przychyleniu się do najpoddanniejszej prośby znajdujących się we Francyi wychodźców Polskich: Jana Sarneckiego, Ludwika Ilatowskiego i Antoniego Izbickiego, Najmiłościwiej dozwolić im raczył powrócić do Królestwa Polskiego, bez pozostawienia im atoli praw szlachectwa, jeżeli takowych używali, i bez zwrócenia im skonfiskowanego na rzecz Skarbu majątku.

— Rada Administracyjna, na posiedzeniu dnia 6 (18) Października r. b., mianowała xiędza Franciszka Szulborskiego, zarządzającego kościołem parafialnym w mieście Nowogrodzie, gubernii Augustowskiej, Proboszczem tegoż kościoła.

— JW. Jenerał piechoty Paweł hrabia Kisielew, Jenerał-Adjutant J. C. Mości, Minister Dóbr Państwa Rossyjskiego, wczoraj o godzinie 11 rano, opuścił Warszawę, udając się do Petersburga. W przeddzień wyjazdu wieczorem, JO. Feldmarszałek Xiążę Warszawski odwiedził znakomitego Gościa w mieszkaniu Jego, w pałacu Hrabiostwa Aug. Potockich.

— Xiążęta Józef di Belmonte i Gabriel Lancelloto-Castelli di Torremuzza wyjechali do Berlina.

— W dniu onegdajszym, odbytą została exekucya na osobie Franciszka Kłosińskiego, ekonoma, ze wsi Grochowisk okręgu Kowalskiego, za zbrodnię morderstwa na sześciu osobach jednocześnie dokonaną, na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich, w kopalniach, na czas nieograniczony skazanego. Zbrodniarz ten, w dniu onegdajszym, przed wyprowadzeniem go z więzienia, miał sobie ogłoszony przez członka sądowego wyrok ostateczny; następnie, dla wzbudzenia w nim żalu i przysposobienia do pokuty, dodanym mu został duchowny z zakonu XX. Kapucynów. Przed godziną 12 z południa, odwieziono go na miejsce exekucyi, to jest na rynek Starego - miasta, w ubiorze więziennym zwyczajnym, na wozie czarnym, z tablicą czarną na piersiach, na której dużemi literami wyszczególniony był rodzaj jego zbrodni. Obok niego siedział rzeczony zakonnik, nie przestając udzielać mu napomnień religijnych. Wóz otaczała straż wojskowa z dobytemi pałaszami. Po przybyciu na rynek Starego-miasta, członek sądowy jeszcze raz ogłosił mu wyrok ostateczny i postanowienie odmawiające łaski, a następnie oddał go mistrzowi sprawiedliwości karzącej; poczém złamano nad nim szpadę i ustawiono pod pręgierzem czarno-malowanym; nakoniec duchowny, po udzieleniu mu ostatnich napomnień, opuścił go. Po upływie oznaczonego czasu na wystawienie Kłosińskiego pod pręgierzem, to jest dziesięciu minut, na powrót do więzienia odwiezionym został gdzie do wysłania na miejsce przeznaczenia zostawać będzie. — (Kłosiński, jak to w gazecie Policyjnej № 182 z roku 1847 doniesionem było, liczy lat pięćdziesiąt siedm, był w służbie za ekonoma u P. Jana Gregor, dzierżawcy wsi Grochowisk, którego, tudzież żonę jego i synów Franciszka lat 5, oraz Adolfa lat 3 życia liczących, niemniej dwie sług, w czasie gdy używali spoczynku, w nocy z d. 20 na 21 Czerwca 1847 roku, siekierą, od parobka pożyczoną, zamordował, a po dokonaniu tej strasznej zbrodni, skradł z biurka rs. 1,350, na opłacenie raty dzierżawnej przygotowane.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

PRUSSY. *Berlin, 8 Listopada.* Monitor urzędowy dzisiejszy w części urzędowej ogłasza dekret Królewski z d. 6 b. m., kontrassygnowany przez wszystkich Ministrów, nakazujący postawienie armii na stopie marszu i polecający Ministrowi Wojny wykonanie tego wyroku.

— Gazeta Deutsche Reform z d. wczorajszego donosi, że Minister Oświecenia, P. de Ludenberg, był wezwany do Króla, który mu polecił tymczasowo prezydencyą Rady Ministrów.

— Podług tejże gazety, rozeszła się była w Berlinie wiadomość, potrzebująca potwierdzenia, jakoby kroki nieprzyjacielskie były się już rozpoczęły w Hessyi Elektoralnej między armijami rozmaitych Mocarstw, które tam z różnych stron wkroczyły. Wojska Prusskie doznają od ludności najlepszego przyjęcia.

Berlin, 9 Listopada. Czytamy w dzisiejszym Monitorze, że J. C. W. Wielka Xiężna Olga Rossyjska z J. K. W. Małżonkiem Swoim, Xięciem Następcą Wirtembergskim, przybyła 6 b. m. drogą żelazną z Warszawy do Wrocławia, zkąd Wysocy Podróżni mieli odjechać nazajutrz przez Drezno i Lipsk.

— Taż sama gazeta donosi, że JJ. KK. WW. Xiążę Fryderyk Niderlandski i Xiężna Jego Małżonka, z J. K. W. Xiężniczką Maryą Ich Córką, przybyli 7 b. m. z Warszawy do Potsdamu.

— Donoszą z Kiel, (pisze Deutsche Reform), że pułkownik Austryacki, przysłany od Sejmu federalnego dla wezwania Rządu Xięztw Schleswig i Holstein do zaprzestania kroków nieprzyjacielskich, wyjechał 5 Listopada, odebrawszy odpowiedź odmówną. Oficerowie Bawarscy, zostający w służbie Xięztw, a którzy nie wyrzekli się dotąd ojczyzny, odebrali rozkaz opuszczenia tej służby niezwłocznie.

AUSTRYA. *Wiedeń*, *5 Listopada*. Gazeta urzędowa Wiedeńska donosi, że wydany został razkaz zaciągnienia 76,000 ludzi do Armii Austryackiej, sformowania pierwszych bataljonów landwehru, czwartych bataljonów pułków węgierskich i włoskich, postawienia na stopie marszu pułków pogranicznych, oraz że się w tej chwili zgromadza wielka Armija, opatrzona we wszelkie potrzeby wojenne.

— Gazeta *Lloyd* czyni uwagę, że te wielkie uzbrojenia w Austryi nie mają żadnego zatrważającego zn[illegible], i dodaje, że pokój i szczęśliwość całych Niemiec za[illegible]żeć będzie od przyprowadzenia toczących się układów do dobrego końca.

— Taż gazeta pisze, że odwołane zostały rozkazy, dane na drogach żelaznych, do trzymania pociągów w pogotowiu dla przewożenia rozmaitych oddziałów wojskowych.

— Donoszą z Agram, pod dniem 2 Listopada, że drugie bataljony wszystkich pułków Pogranicza Wojennego Kroacyi i Esklawonii, oraz pierwszy bataljon pułku pogranicznego *Ottochaner*, odebrały rozkaz przybycia do Wiednia.

— Gazeta Berlińska *Korrespondencya Konstytucyjna*, z dnia 8 Listopada, twierdzi, że ostatnie wiadomości każą wnosić, iż rzeczywiście korpus wojsk Austryackich ma się skoncentrować w Czechach nad Pruską granicą. W ciągu tygodnia, 30,000 wojska ma się zebrać w Trantenau, a główna jego kwatera będzie w Arnau.

Wiedeń, *6 Listopada*. (Przez telegraf.) Marszałek hrabia Radecki przybył do Wiednia.

— Były Minister Wojny, hrabia Gyulau, mianowany Komendantem Werony.

STUTTGARDT, *5 Listopada*. Rząd wniósł na Sejm żądanie udzielenia znacznych summ, na konieczne uzbrojenia. Sądzą powszechnie że Sejm odmówi.

Stuttgardt, *6 Listopada*. Sejm odmówił żądanych summ na uzbrojenie i z tego powodu został natychmiast rozwiązany.

HESSYA ELEKTORALNA. Stosunki dyplomatyczne zostały ostatecznie zerwane z Prussami. Oznajmując o tém Posłowi Pruskiemu, oraz o odwołaniu z Berlina Ministra Hesskiego, Minister Hesski Spraw Zagranicznych, P. Baumbach, wręczył temuż Posłowi energiczną, w imieniu Elektora, protestacyą, datowaną z Wilhemsbad 2 Listopada, przeciw wkroczeniu wojsk Pruskich w granice Elektoratu. W końcu tego aktu J. K. W. Elektor odwołuje się do swych praw Panującego Xiążęcia i wzywa opieki Związku Niemieckiego.

Kassel, *6 Listopada*. Jenerał Haynau wziął dymissyą i wrócił do Kassel, jako osoba prywatna — Gelnhausen od 2 b. m. zajęty jest przez wojska Pruskie.

Hanau, *2 Listopada*. Komisarz Związku Niemieckiego, hrabia Rechberg, ogłosił górną część okręgu Hanau, za będącą w stanie oblężenia.

Hanau, *4 Listopada*. Ośmnastu oficerowie, którzy powtórzyli prośbę o dymissyą, otrzymali takową — Gazeta Hanauska została zabroniona i drukarnia jej opieczętowana.

Gelnhausen, *2 Listopada*. Wojska Bawarskie weszły do naszego miasta, zachowują one karność najściślejszą. Zkądinąd największa spokojność panuje pomiędzy mieszkańcami, którzy zdają się być zupełnie obojętni na ruch dokoła nich odbywający się. Dziś przybył tu xiążę Tour et Taxis i założył swoją główną kwaterę.

HANOWER, *5 Listopada*. Rząd ogłosił wyrok, którym, w skutek zatwierdzenia przezeń traktatu pokoju między Prussami i Daniją, wszelkie zaciągi i składki na rzecz armii Holsteińskiej są zabronione pod karami, prawem przepisanemi.

ANGLIJA.

LONDYN, *6 Listopada*. Królowa Jmć z Xięciem Albertem udali się do Claremont dla odwiedzenia Rodziny Orléans.

— Na zgromadzeniu, odbytém w przeszłą środę w Sion-House, Duchowieństwo Londyńskie uchwaliło jednomyślnie nowy adres do Biskupa Londynu, którym uznaje ostatnie akta Stolicy Apostolskiej jako obelgę, domierzoną Królowej, Biskupom, Duchowieństwu i Ludowi Angielskiemu.

— Odebrano pocztę zwyczajną Indyjską z d. 2 Listopada. Wielkorządzca, margrabia Dalhousie był zawsze jeszcze w podróży dla obejrzenia Indyi północnej. W końcu Października miał się znaleść w Lahore, ztamtąd udać się do Peshawer, i wrócić do Simlah w górach wyższego Indostanu około 25 Listopada. O tymże czasie Wódz Naczelny Armii, sir Charles Napier, zabierze się do opuszczenia Kalkutty, w powrocie do Anglii.

W Kalkutta Rząd zawarł umowę z domem Londyńskim Elmślie i Komp. o zbudowanie pierwszego oddziału drogi żelaznej Bengalskiej. Niewiadomo jednak kiedy rozpoczną roboty tej linii, długiej 30 mil.

— *Pałac kryształowy*, tak nazywają gmach budujący się dla pomieszczenia przedmiotów przyszłej wystawy powszechnej w Londynie, szybko postępuje. Pokryje on 752,832 stop kwadratowych powierzchni i będzie niemniej trwały, jak najmocniejsza budowa z muru.

Nie użyto do tej budowy ani cegły, ani kamieni, ani wapna. Jedynym materyałem jest 900,000 stop kwadr. szkła, 3,300 kolumn z lanego żelaza, na 2,224 arkach z tegoż metallu, i małej ilości drzewa. Pałac kryształowy ma kształt świątyni gotyckiej; piętra jedne nad drugiemi idą zwężając się ku górze. Sztuka budownicza zrobiła wszystko co można, ażeby tak ogromnemu gmachowi nadać kształty nadobne.

Sądzą, że po wystawie, Pałac kryształowy nie zostanie rozebrany i będzie zamieniony na ogród letni, który przejdzie we wspaniałości wszystko co dotąd znane.

— Kardynał Wiseman, którego mianowanie do tyla zajmuje umysły w Anglii, jest rodem Hiszpan; urodził się w Sewilli, gdzie ojciec jego był bogatym winiarzem.

FRANCYA.

PARYŻ, *5 Listopada*. Zajście między Prezesem Rplitej a jenerałem Changarnier zdaje się być ostatecznie złatwione. Jenerał Carrelet został mianowany Naczelnikiem 1 okręgu wojskowego (Paryskiego), na miejsce jenerała Neumayer. Jakkolwiek to się mogło niepodobać jenerałowi Changarnier, (*) Naczelnemu Wodzowi siły zbrojnej Paryskiej, zachował on przecię umiarkowanie, jakie go odznacza, i nie podnosił oppozycyi czynnej, do jakiej chciały go podszczyć stronnictwa, które na niezgodzie władz budują swoje nadzieje. Wszakże, jenerał ten, wierny swym zasadom czysto-konstytucyjnym, osądził i w tym przypadku za potrzebne, pokazać swój wstręt ku demonstracyom anti-republikantskim, jako-to: wydawanym przez wojsko okrzykom: «Niech żyje Cesarz,» tym więcej, że jen. Neumayer za to zdawał się być usunionym, iż dopomagał jenerałowi Changarnier do hamowania w armii podobnych demonstracyj. Gdy więc je-

(*) W przeszłym numerze Tygodnika, przez zmieszanie nazwisk w odmęcie gazeciarskiej polemiki, rzecz ta była przedstawiona w odmiennem nieco świetle.

nerał Carrelet został mianowany na miejsce P. Neumayer, Wódz Naczelny wydał do wojska następny Rozkaz dzienny:

«Dekretem Prezesa Rplitej z dnia 29 Października, P. jenerał Carrelet, Dowódzca 7 okręgu wojskowego, został powołany na Dowodzcę 1 okręgu, na miejsce P. jenerała Neumayer, wyniesionego na wyższe Dowodztwo okręgów 14 i 15. Obejmie on swe obowiązki w dniu jutrzejszym, 1 Listopada.

«Podając o tém rozporządzeniu do wiadomości wojsk, Wódz Naczelny nie wątpi, że P. jenerał Carrelet zdoła utrzymać w oddziałach swego okręgu ducha porządku, karności i gorliwości, który stanowił siłę armii Paryskiej, i że, idąc w ślady swego poprzednika, zapewni, pod wszelkiemi względami, doskonałe wykonanie przepisów wojskowych.»

Ten Rozkaz dzienny zostaje w związku z innym takimże, wydanym przez jenerała Changarnier, z dnia 2 Listopada, treści następującej:

«Według brzmienia Prawa, armija nie obraduje; według brzmienia przepisów wojskowych, powinna ona wstrzymywać się od wszelkich oznak i nie wydawać żadnych okrzyków, stojąc pod bronią. Wódz Naczelny przypomina takowe ustawy wojskom, zostającym pod jego dowodztwem.»

Nie będziemy tu przytaczali tysiącznych komentarzy, do których te dwa akta dały powod w gazetach. Każdy bezstronny wniesie, że P. Changarnier pełni swoją powinność jako jenerał Rzeczypospolitej, kiedy się opiera demonstracyom, przeciwnym tej formie Rządu, a jest w tém pochwalany przez znaczną większość reprezentacyi narodowej. Nie wypada ztąd bynajmniej, iżby był przeto osobistym przeciwnikiem Prezesa, lub kandydatem do Prezydencyi, jak to chcą wmówić Ludwikowi Napoleonowi dzienniki, nieprzyjaźne obecnemu stanowi rzeczy, a i sam Prezes zdaje się dobrze rozumieć to położenie.

Po takim wykładzie rzeczy, niech nam wolno będzie pominąć dalsze rozwijanie przez gazety francuzkie tego przedmiotu, który, na teraz przynajmniej, mamy za wyczerpany.

— Spisek, odkryty w Lyonie, jak się z pierwszych badań widzieć daje, miał rozgałęzienia po całej południowej i sięgał wschodniej Francyi. Poślaki były wskazane przez Prefekturę Policyi z Paryża, a oparte na listach, znalezionych u jednego ze spiskowych, bawiącego w stolicy; powstanie miało wybuchnąć 10 Listopada, i wszystko każe mniemać, że plan pochodził z Londynu, od zamieszkałych tam wychodźców.

Eskadra francuzka, wypłynąwszy z Cherbourg do Brest, zagnana była przez wiatry przeciwne na brzegi Anglii, i 1 Listopada zostawała jeszcze w Torbay.

— Jen. de Lahitte obrany został reprezentantem z Depart. du Nord 39,800 na 42,000 głosów; prawie trzy czwarte wyborców nie głosowało wcale.

SZWECYA.

W dniu 12 Października pożar wybuchnął na kilku razem punktach w rozmaitych zabudowaniach, które składają wielki Szpital Królewski, o półtory lieue od Upsal położony. Ogień, rozdymany gwałtownym wiatrem, w ciągu mniej niż godziny, ogarnął cały zakład, gdzie w tej chwili liczono 711 chorych. Z nich zdołano uratować 686. Pozostali 25, którzy wszyscy prawie, dotknięci pomieszaniem, byli zamknięci na trzecim piętrze w celach, zginęli w płomieniach.

Wieczorem nic z ogromnego gmachu nie pozostawało, prócz nagich ścian; klęskę tę przypisują umyślnemu podpaleniu. Jedenaście osób, z których dwie kobiety, należące do służby szpitalu, zostały zatrzymane.

HISZPANIJA.

MADRYT, *31 Października*. Sessya Kortezów została otwarta w dniu dzisiejszym, jak doniosł telegraf. Mowa Królowej ma prawie wyłącznie za przedmiot sprawy krajowe. Prezesem Senatu mianowany margrabia de Miraflores, Vice-prezesami xiążęta d'Aglona i de Veragua. Kandydatem Rządowym do Prezydencyi Izby Deputowanych jest P. Mayans, niegdyś Minister Sprawiedliwości.

TURCYA.

Donoszą z nad granic Bosnii, pod dniem 24 Października, że Omer-pasza odebrał rozkaz wysłania do Konstantynopolu wszystkich wychodźców magyarskich, wcielonych do jego armii, w liczbie 1,500, co też natychmiast zostało uskutecznioném.

AMERYKA.

Ostatnie wiadomości z New-York są po 17 Października. Sprawdza się wiadomość, że załatwienie polubowne zajścia między Stanami Zjednoczonemi i Portugaliją zdane zostało na Prezesa Rplitej Francuzkiej, Ludwika Napoleona.

— Taż poczta przywiozła wiadomość, że ostatni koncert Jenny Lind dał powod do znacznych rozruchów. Pospólstwo gwałtem wtargnęło do sali koncertowej i wygnało z niej prawie wszystkich, którzy mieli bilety.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *7 Listopada*. (Przez telegraf.) Wielka liczba deputowanych przybyła już do Paryża — Kommisya Nieustająca miała dziś swe ostatnie posiedzenie przed otwarciem Izby — Minister Wojny zakreślił jenerałowi Neumayer ostateczny termin do przyjęcia lub odrzucenia mianowania go Dowodzcą dwóch okręgów; jenerał Régny zastępuje go tymczasowo.

WIEDEŃ, *8 Listopada*. (Przez telegraf.) Donoszą, że wdanie się zbrojne Związku Niemieckiego w sprawie Holsteińskiej ma być przyśpieszone.

MADRYT, *1 Listopada*. Izba Deputowanych, na dzisiejszém posiedzeniu, obrała swym Prezesem P. Mayans, 148 głosami na 153 głosujących.

WŁOCHY. Nowiny z Turynu, po 2 Listopada, ograniczają się do zaprzeczenia wiadomości, jakoby Papież rzucił klątwę z powodu sprawy Arcybiskupów Turynu i Cagliari.

— Depesza telegraficzna z Rzymu, z dnia 3 Listopada, odebrana w Berlinie donosi, że Papież na Konsystorzu tajnym, odbytym 1 Listopada, miał allokucyą w rzeczy spraw Sardyńskich; treść jej dotąd publiczności niewiadoma; rozeszła się jednak pogłoska, że Sardynija zagrożona została klątwą Papiezką. *(Journ. de S. P. Pszcz. Półn. R. I.)*

OD WYDAWCY.

Następny numer Tygodnika wyjdzie w przyszły Wtorek, 14 Listopada.

Позволяется печатать. 6 Ноября 1850 года. *За Цензора Профессоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.